

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Wtorek, dnia 23 września 1919 roku.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia po „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku Prasy Prowincjonalnej — Zgoda Nr 1 w Warszawie.

Cena abonamentu:

w Łodzi:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za renowację
70 fen. miesięcznie.
Przez pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Wł. XIX Tekl.
S. XIX N. M. P. od w. niew.
C. XIX Bł. Ładysław z Giel.
P. XIX Cypriana i Justyny.

Redakcja

w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 23.

CENA OGŁOSZEN: Poniżej tekstem lub w tekście 2 marki za faktum 65 fenigów, makulatury i marka za wiersz petitowy. Droższe ogłoszenia 10 fen. za wiersz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium umiata. Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w PABJANICACH u p. Groblińskiego. Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Ratujcie żołnierzy!

Nachodzi zima. Śnieżna, mroźna, rosyjska zima.

Tam na bezkresnych równinach Rosji walczą nasi bohaterowie, nasi bracia, nasi synowie... Bronią swojej ziemi, bronią Ojczyzny swojej, nas bronią. Przyjdą mrozy, zawięje, zadymki... A nasz żołnierz ginąć będzie bez ratunku z chorób, przeziębienia, mrozu... padać będzie ich więcej jak od wrażeń kuli, — daleko od domu, od ciepła, gdzieś tam na równinach Rosji.

Obywateli Rodacy! my tego dopuścić nie możemy. Musimy ich ratować, musimy wyteńczyć wszystkie siły, — i ocalić naszych żołnierzyków. My sami nie wiele pomożemy milionowej armii, sami nie mamy węgla, ubrań — a nędza u nas tyle co kropa w oceanie. Ale dzisiaj widzimy że armia

poliska nie tylko Polskę osłania. Ratuje ona całą Europę od zarazy bolszewickiej.

Europa powinna pomóc tej garści bohaterów ginącej za swoją i „ich” wolność. Europa musi pomóc w imię tych samych ideałów, dla których setki synów Francji i Anglii legło snem wiecznym.

Francja nam najżyczliwiejsza. Wzywamy wszystkie korporacje, cechy, stowarzyszenia aby wysyłały do ambasadora Francji w Warszawie prośby o ciepłą odzież dla żołnierza polskiego...

Mamy niepełną nadzieję, iż nasza siostrzyca z Południa poprze nas u państw koalicji i niejedno życie polskie ocali od mroźnej śmierci...

Zima już puka do okna, a czas ucieka...

Przyjazd sir Szlomy Samuela.

(Od własn. koresp.)

Warszawa, 22 września (wt.) Dzisiaj zawitał do Warszawy sir Szloma z Anglii w towarzystwie kapitana Wright'a. Po przyjeździe przyjechał do wice-ministra Skrzyńskiego z którym konferował 1 i pół godziny.

Ministrowi Skrzyńskiemu oświadczył iż nie przyjechał tu być arbitrem w sporze żydowsko-polskim, ani przeprowadzać śledztwa; nie będzie też wchodził się w pogromy żydowskie (co za wspaniałomyślność!) Chce on jedynie stwierdzić jakie postępy zrobiło współzycie Polaków z żydami od czasu uzyskania niepodległości przez

Polskę oraz „uspokoić” społeczeństwo angielskie (które w gazecie „Daily News” zarzuca sir Szlomie przekupstwo w parlamencie).

Po tem co wiemy o sir Szlomie — domyślamy się że społeczeństwo angielskie „uspokaja” wyjazd tego Pana.

Natomiast prosimy nasz rząd warszawski aby ostrzegł „anglika”, iż do Łodzi powinien przyjechać inkognito, co będzie lepiej dla niego i dla łódzkiego robotnika, ...który zdenerwowany brakiem pracy i głodem może pałać sir Szlomie ...jakie głupstwo.

Sprawy polskie.

Biliński następcą Paderewskiego?

(Od własnego korespondenta).

Warszawa, 21 września. — W kołach politycznych krąży pogłoska, że Paderewski po powrocie z Paryża pęda się do dymiej, która będzie przyjęta.

Premierem polskim ma zostać obecny minister skarbu Dr. Leon Biliński, najwybitniejsza i najbardziej fachowa siła w obecnym gabinecie. Bilińskiego ma poprzeć olbrzymia większość Sejmowa. on dopiero ma stworzyć większość Sejmową.

O konstytucję.

(Od wł. korespondenta)

Warszawa, 22 września. Dzisiaj zbiera się Rada ministerjalna celem omówienia ostatecznego projektu Rządu Konstytucji Polskiej. Po dzisiejszej aprobacie projekt będzie przestany komisji konstytucyjnej Sejmu.

Nowe województwo

(Od własnego koresp.)

Warszawa, 22 września. Według obiegających tu pogłosek, z Śląska Górnego, Księstwa Cieszyńskiego oraz Zagłębia Dąbrowskiego ma być ustanowione jedno województwo.

Zapomogi.

(Od własnego korespondenta).

Sosnowiec, 22 września. Rząd polski ma ustanowić dla uciekinierów Górnoszlązaków zapomogi, a dla Polaków uciekinierów z wojska niemieckiego odpowiednie pensje.

Wielki wiec.

Białystok 22 września (PAT.) Dnia 21 bm. odbył się w Wołkowyszkach wielki wiec. Przybyło 270 delegatów. W zebraniu wzięli także udział białorusini i rusini. Przyjęto rezolucję, domagającą się przyłączenia do Polski.

Państwowa Szkoła wchłaniacza w Łodzi.

ul. Pańska 115.

2155 6

z wydziałami:

PRZEDZIALNICZYCH, TRACKICH I FARMIARSKO-WYKONCZALNICZYCH.

Zapisy kandydatów ze świadectwami z ukończenia 4 klas Szkoły Średniej lub z ukończenia 7 oddziałów Szkoły Powszechnej przyjmuje Kancelaria Szkoły, Pańska 115 (gdzie obecnie Sąd Okręgowy), pokój Nr. 26 codziennie (prócz niedziel i świąt) od godziny 10 rano do 1 popołudniu.

Dyrektor Szkoły A. Trojanowski.

Naroszcio.

(Od wł. korespondenta.)

Sosnowiec, 22 września. Okupacja Górnego Śląska przez koalicję ma się rozpocząć 1 października. Do tego czasu pozostaje tam misja koalicyjna.

Pomoc dla Śląska.

(Od wł. korespondenta.)

Sosnowiec, 22 września. Celem zbadania ospałego wprowadzenia amnestji, przyznanej Górnoszlązakom przez Rząd niemiecki, wyjeżdża na Śląsk pos. Korfanty, tudzież sekr. minisir. spraw zagranicznych Wróblewski. Panowie ci mają za miar zapoznać się też z działalnością osławionego komisarza Hörsinga.

Powrót Naczelnika Państwa.

Warszawa, 22 września (PAT.) Naczelnik Państwa wrócił w sobotę o godzinie 12 z podróży na front wschodni. Podróż z Lidy do Warszawy Naczelnik Państwa w towarzystwie adiutantów odbył samochodem.

Uniwersytet dla Rusinów.

(Od naszego koresp.)

Warszawa, 22 września. Rząd polski utworzył specjalną komisję, która się zajmie utworzeniem uniwersytetu rusińskiego w Galicji Wschodniej. Uniwersytet będzie otwartym Stanisławowie albo we Lwowie.

Wskazywałoby to na fakt, iż między rządem polskim a ententą istnieją w sprawie Galicji Wschodniej jakieś porozumienia.

Ludowcy przeciw komunistom.

Piotrków, 21 września (PAT.) Dziś odbył się tutaj wiec polski zorganizowany przez Polskie Stronnictwo Ludowe. Po przemówieniach pp.: Fijałkowskiego, Kozłowskiego i Tabora uchwalili zebrani ostrą rezolucję, żądającą zrealizowania uchwały sejmowej o reformie rolnej. Zebrani włościjanie uchwalili przeciwdziałać jaknajenergiczniej akcji komunistów, chcącymi wywołać strejki rolne w kraju. a w związku z temi strejkami powozeczny.

Nowe prace Sejmove.

Warszawa, 22 września (PAT). Komisja prawnicza Sejmu zbiera się 30 bm. celem dyskusji nad lichwą oraz odpowiedzialnością urzędników cywilnych za nadużycia władzy.

Komunikacja przez Rumunję.

Bukareszt, 22 września (PAT). Między rządem rumuńskim a polskim zawarty został układ na mocy którego Rumunja pozwala na przewóz towarów, dostarczonych przez ententę dla Polski. Towary te będą dowożone drogą wodną do Galaczu, a stamtąd załadowane do wagonów, których dostarczy Polska. Naładowywać towary będą robotnicy polscy. Transport będzie szedł przez Burdżeni i Kołomyje.

Najdamasoczyna Litwinów.

(Od własnego korespondenta).

Warszawa, 20 września. Litwini od pewnego czasu dążą do spowodowania zbrojnego zatargu z wojskiem polskim. W dn. 17 b. m.

napadło ich wojsko na miasteczko Muśniki w pow. trocki, a 18 bm. na miasto Szyzwin. W napadzie na Muśniki trzy czwarte oddziału Lewskiego składano się z Niemców przebranych w mundury niemieckie. Napastnicy litewscy, wiedzeni przez Niemców, zostali odparci. Litwini rabowali miejscową ludność.

Szarża żydowska.

Białystok, 20 września. Do Siedec schroniło się 20,000 żydów z Wołynia i Ukrainy z obawy przed pogromami.

Brześć Litewski również wypełniony jest tymi uchodźcami.

Ogółem do Polski schroniło się już 150,000 żydów z Wołynia i Ukrainy.

Mnóstwo żydów przybywa także ze Słowaczyny do Polski potajemnie i znajduje pomieszczenie w miasteczkach galicyjskich.

Strajk sprawiedliwości.

Poznań, 22 września (PAT). Od dziś zastrajkowali w Poznaniu sędziowie i sekretarze sądowi niemiecy.

Zajęcie Połocka przez Wojska Polskie.

Warszawa, 22 września (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front litewsko-białoruski. Oddziały nasze po wporczywej walce zajęły przedmieścia Połocka. Walki o przeprawę przez Dźwinę w toku. Na południe od Połocka zajęte miejscowości Uszcz i Woron. Na Prypoci w rejonie Gatrzykowa nasza flota rzeczna zmusiła do odwrotu oparce-

zną flotę nieprzyjacielską. Na reszcie frontu ożywiona działalność wyładowcza i drobna utarczki.

Front wołyński. Na odcinku pod Ołowkiem nieprzyjaciel, wyczerpany kilkudniowymi daremnymi atakami, zachowuje się pasywnie.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, public.

Emigracja do Francji.

Donoszą nam z Warszawy o wychodźstwie do Francji co następuje:

Kwestja dostarczenia robotników polskich dla Francji była przedmiotem konwersacji, zawartej ostatnio między rządem francuskim i polskim. Układ wprawdzie podpisano, lecz dalsze rokowania między francuskim a polskim ministerjum pracy są w toku, ponieważ układ sformułowano ogólnie, a potrzebne jest jeszcze porozumienie co do klauzul uzupełniających, co do kontyngentu robotników, przewozu oraz zarobków. Polskie ministerjum pracy dąży do

zmniejszenia bezrobocia w kraju, lecz objawia się tam pewna opozycja ze strony polskich związków robotniczych.

Pierwszy transport do Francji ma się odbyć po uregulowaniu kwestji zasadniczych. Odejść ma do Francji 1,200 ludzi.

Układ odnosi się do robotników przeznaczonych dla obwodów oswobodzonych. Nie będzie on tamował wzroku kolonii polskich istniejących już we Francji. Rząd francuski zgadza się w tym względzie na życzenia rządu polskiego.

Groźne położenie Denikina.

(Od własnego korespondenta)

Podejrzane konszachty.

Genewa, 22 września (PAT.) Z Bukaresztu donoszą, że do głównej kwatery Petlury przybyła delegacja bolszewicka i zaproponowała mu zawarcie pokoju na podstawie niepodległości Ukrainy. Petlura zwołał radę ministrów, która postanowiła dać odpowiedź na propozycję bolszewicką.

Warszawa, 22 września (wł.) „Przebieg Wiazzorny” donosi, iż Petlura, chcąc

się zemścić nad Denikinem, zawarł przymierze z bolszewikami i przepuścił przez swoje linje kole 3 dywizji bolszewickich, która zajęły Pastow nad Donem oraz dalej na północ Zytemierz. Skutkiem czego lewo skrzydło Denikina jest b. zagrożone. Gen. Bredow, dowodzący tym skrzydłem, cofa się dnem i nocą, zostawiając tabory.

Prawdopodobnie armja Denikina zostanie rozbita.

Wina Austrii w wojnie wszechświatowej.

Austrjackie Ministerstwo Spraw Zagranicznych ogłasza „Księgę czerwoną”, obejmującą 72 dokumenty dyplomatyczne dotyczące wybuchu wojny. Równocześnie Goos za wiedzą austriackiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych wydał broszurę p. t. „Gabinet wiedeński a wybuch wojny światowej”. Dzielko to zawiera krytyczne oświetlenie aktów wiedeńskich do 1 sierpnia 1914 r. t. j. po dzień, poprzedzający wypowiedzenie wojny przez Niemcy.

Z aktów wynika, że Niemcy austriaccy zakroczeni byli groźnym wybuchem wojny, który

spowodowało głównie grono najbliższych osób, otaczających koronę.

Największą niespodzianką dla opinii ogółu jest stanowisko Austro-Węgier do Niemiec. — Z aktów wynika, że rząd niemiecki dowiedział się o ultimatum wystosowanym pod adresem Serbji zaledwie 24 godzin wcześniej, niż inne mocarstwa. Dnia 4 lipca niemiecki podsekretarz stanu, dr. Zimmermann, zażądał od Austro-Węgier, aby złagodziły swoje warunki. Dnia 7 lipca odbyła się wspólna rada ministrów. Tęcza przemawiał przeciw krokowi wojennym. Dnia 14 go

lipca otrzymało austriackie Ministerstwo Spraw Zagranicznych sprawozdanie radcy Wiesnera z Serajewa, w którym zwraca uwagę, że wcale nie udowodniono, jakoby rząd belgradzki winę tego rzędu uważa za wykluczoną. Dnia 21 lipca przybył niemiecki ambasador Tschirsky do austriackiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych i oszpecił, że Serbja zwróciła się do rządu niemieckiego z prośbą, by rząd niemiecki w tym uspokajająco na rząd Austro-Węgierski. Dnia 22 lipca hr. Szapary depeszerował z Petersburga o swem posłuchaniu u prezydenta Polnarego, który tam podówczas bawił. Prezydent wyraził współczucie z powodu zamachu i dodał, że serbski będzie można uczynić odpowiedzialnym wtedy dopiero, gdy się będzie miało konkretne dowody, chyba, że idzie tylko o pretekst. Dnia 23 lipca Berchtold przedłożył cesarzowi austriackiemu sprawozdanie, w którym zaproponował by Serbji natychmiast wypowiedzieć wojnę.

Aby zaś łatwiej nakłonić cesarza do wypowiedzenia wojny, oszukał on poprostu cesarza oświadczeniem, że wedle doniesienia komendy 4-go korpusu, wojska serbskie ostrzeliwały wojska austriackie pod Temes-Kubia. Wywołała się większa potyczka, a więc kroki nieprzyjacielskie faktycznie się rozpoczęły. Na tej podstawie zażądał Berchtold od cesarza podpisania wypowiedzenia wojny, w którym byto wyraźnie powiedziane: „Po zaatakowaniu wojsk austriackich przez wojska serbskie pod Temes-Kubin”. Cezar podpisał wypowiedzenie wojny, Berchtold wykreślił z aktu zmyśloną wiadomość o potyczce. Dopiero potem tłumaczył się w liście do cesarza, iż ponieważ pogłoska się nie potwierdziła, na własną odpowiedzialność wykreślił ten ustęp.

„Arbeiter-Zeitung” zauważa w tej sprawie, że ten oszukał nie tylko naród, ale i cesarza. Za to winien dostać się do więzienia, a w ścisłości na szubienicę.

„Neues Wiener Tageblatt” donosi z Berlina, że „Księga czerwoną” i komentarz Goosa wywarły w Berlinie silne wrażenie. Ślad historii sprawie wybuchu wojny zniemił się w skutki tego także w krajach ententy. Akty dowodzące, że Austro-Węgry nie były niewinnym sprawcą, lecz raczej Berlin został zaskoczony przez Wiedeń. Właściwym podżagaczem do wojny był hr. Berchtold. Największym błędem Welhela i Bethmanna Holwega było to, że przemawiali bazyrycznie politykę wiedeńskiego Hausplatu.

Na zachodzie wiedzą jednak dobrze, że wywołania wojny spada w równej mierze na Habsburgów i Hohenzollernów i nie czynią różnicy między rządzącymi a rządzonymi.

Rola Austro-Węgier w wojnie.

Berlin, 21-go września (PAT.) O „Księgę czerwoną”, dzienniki stwierdzają, że Austro-Węgry miały większy udział w wywołaniu wojny, niż sądzono. „Deutsche Allgem. Zeitung” pisze, że polityka Austro-Węgier była światym odwetem za Sadowe.

Co tu robić?

(Od wł. korespondenta.)

Kraków, 22 września. Rząd szwajcarski w wielkim kłopotcie, gdyż z Niemiec napłynęło 70,000 podań o pozwolenie na pobyt w Szwajcarii. Odmówić, to miejscowi Niemcy przetrącają, a obustronne, w Radzie międzykantonowej, przy tej z ekonomicznych względów niedobrze.

Las niemieckiego Imperatora.

Lyon, 22 września (PAT.) Otrzymał niemiecki parowiec transatlantyczny „Imperator” stał użyty do służby przewozowej.

Ostatnie dni swobody.

Wiedeń, 22 września (PAT.) Rząd austriacki będzie wezwany, aby w ciągu 14 dni wybyłoby cesarza Wilhelma.

Zamach.

Sosnowiec, 22 września (PAT.) „Vorwärts” donosi o rewelacjach pewnego oficera, dotyczących zamachu planowanego przez oficera Erzbergera. Oficerowie oświadczyli, że sprawa zamachu ułatwią ucieczkę przez granicę do „Vorwärts” do naga się uwiezienia oficera.

Nad morzem Czarnym.

Otrzymał nieliczne pisma odeskie podają, że dnia 26 sierpnia Odesa została zajęta przez nieliczne oddziały pułkownika Tugan-Baranowskiego z armii ochotniczej. „Odeski listok” zamieszcza artykuł o zasadniczych podstawach władzy państwowej Rosji południowej, z którego wynika, że Denikin uważa się za wykonawcę Kołczaka. Podstawą władzy jest dyktatura. Organy przedstawicielstw są doradcze. Są one

organizowane na zasadzie terytorialnej i proporcjonalnej. Opracowują one projekty praw, mają prawo interpelacji, lecz nie mogą wyrazić niezufania. W Odesie została wznowiona działalność komisji polskiej. Wychodzi pismo polskie „Odrodzenie”, w którym m. i. znajdują się na zwiska zakładników polskich, wywiezionych przez bolszewików.

Krótkie posiedzenie.

Paryż, 22 września (PAT). O godz. 10 p. Clemenceau wezwał zebranych przedstawicieli państw do zajęcia miejsca przy stole, ustawionym w formie podkowy, a sam zajął miejsce prezydyjne. Wezwano następnie pełnomocników Bułgarii. Bułgarzy usiedli przy wysokim stole. Po stwierdzeniu, że osnowa traktatu, przedłożonego bułgarom, jest równobrzmienną z traktatem posłanym poszczególnym państwom, Clemenceau oznajmił, że entenia dała Bułgarii 25 dni czasu do odpowiedzi. Po przemowie p. Clemenceau wręczono dokument pokojowy przewodniczącemu delegacji bułgarskiej, potem p. Teodorow odczytał dłuższy memoriał rządu bułgarskiego. Następnie Clemenceau posiedzenie zamknął. O godz. 10 min. 55 delegaci bułgarscy opuścili Quai d'Orsay.

Podział zdobyczy.

Ljon, 22 września. (PAT.) Mocarstwa sojusznicze porozumiały się co do rozdziału przewożonego statków naftowych niemieckich. Odnosne państwa obejmą tylko zawiadywanie przydzielonych statków. Przydział zostanie przeprowadzony w stosunku odwrotnym do wzrostu floty naftowej po r. 1914. Francja otrzyma 30,000 ton.

Powrót jeńców.

Braksla, 22 września (PAT.) Król Albert belgijski, królowa Elżbieta oraz następcy tronu Leopold wyjeżdżają z Ostendy na pokładzie okrętu „Georg Washington” do Stanów Zjednoczonych, gdzie złożą wizytę prezydentowi Wilsonowi. Okręt odpłynął pod eskortą trzech torpedowców. Powrót królewskiej pary belgijskiej oczekiwany jest w pierwszych dniach listopada.

D'Annunzio w opałach.

Wiedeń, 22 września (PAT.) Ukończono już przygotowania do blokady Rjeki od strony ładu i morza. Rjeka zaopatrzona jest w żywność na 3 miesiące.

Porozumienie.

Paryż, 21 września (PAT.) Dzięki interwencji Tiltona, Włoch i Jugosłowianie zgodzili się na załatwienie sprawy Adriatyku i Rjeki przez obopólne porozumienie.

Tajemnicze przygotowanie.

Ljon, 22 września (PAT.) „Vorwärts” ogłasza bezpośrednio informację o położeniu w państwach bałtyckich. Żołnierze zaciągnięci w Niemczech udają się za fałszywymi przepustkami do Kurlandji. Mitawa jest przepelniona wojskami. Fikcyjne rozwiązanie kilku formacji niemieckich ma w rzeczywistości ukryć przygotowania wojenne. Armja von Goltza kosztowała do dziś przeszło 1 miliard marek. Pochodzenie tych pieniędzy jest nieznaną.

Optymizm Noske'go.

Berlin, 21 września (PAT.) Minister Noske z przedstawicielami wielkich zakładów przemysłowych berlińskich oświadczył, że niezasadzona jest obawa, jakoby rewolucji groziło wielkie niebezpieczeństwo od stronnictw prawicowych. Należy zachować zimną krew. Dopóki stronnictwa prawicowe uprawiają tylko propagandę ideową, powinno im się zostawić wolną rękę. Cała sztuka obecnego rządu polega na tem, aby zjednać sobie wszystkich oficerów byłego rządu, jak wogóle wszystkie żywioły użyteczne.

Szczęśliwie dla Polski.

Berlin, 22 września (PAT.) Wedle doniesień pism tutejszych przeszło 70% urzędników niemieckich na ziemiach przypadających Polsce, oświadczyło gotowość wyjazdu do Niemiec, aby nie pracować dla rządu polskiego. Pomimo że we wszystkich urzędach niemieckich jest przepelnienie, postanowił rząd niemiecki dać wszystkim urzędnikom pruskim, pozostającym jeszcze w Poznańskim, zatrudnienie, aby sciągnąć ich jak najprędzej do kraju.

Powrót jeńców.

Kolonja, 21 września (PAT.) Przybywa tu codziennie po sześć do siedem pociągów z jeńcami niemieckimi. Od 1-go września przyjechało 35,000 jeńców.

Reorganizacja Niemiec.

Poznań, 21 września (PAT.) Dzienniki donoszą, że wielkie banki berlińskie zamierzają z chwilą ratyfikacji pokoju przez trzy mocarstwa, podwyższyć swoje kapitały zakładowe, aby móc sprostać żądaniom odbudowy niemieckiego życia gospodarczego.

O podział węgla.

Wiedeń, 21 września (PAT.) W. B. K. donosi z Morawskiej Ostrawy: Dziś, o godzinie 5-ej po poł., zebrała się międzysojusznicza komisja węglowa na plenarne posiedzenie z udziałem delegatów: amerykańskich, francuski ch, czeskich, polskich i włoskich. Przedstawiciele niemieccy nie przybyli. Przedmiotem obrad była dyskusja nad propozycjami rządów czesko-słowackiego i polskiego w sprawie zasad, na jakich ma się odbywać podział węgla. Dalszy ciąg odłożono na poniedziałek.

Akcja admirała Kołczaka.

Lyon, 22 września (PAT.) (Z Omska). Armja syberyjska prowadzi z powodzeniem dalszą ofensywę na całym froncie. Mnóstwo jeńców i materiałów wojennych wpadło w jej ręce. Admirał Kołczak jest obecny przy wszystkich ważniejszych działaniach, odwiedzając najbardziej wysunięte posterunki.

Nie mogą już wytrzymać.

Berlin, 22 września (PAT.) Rząd sowiecki upoważnił komisarzy sowieckich do rokowań z ententą na podstawie warunków przez nią przedstawionych. Pierwsza konferencja odbyła się dnia 19 bm.

Obrzymia pomoc.

Ljon, 22 września (PAT.) Amerykański czerwony krzyż rozdzielił w ostatnich 8 miesiący br. w różnych krajach, gdzie ma swoje oddziały różnych materiałów i środków leczniczych za 4 miliardy franków.

Kongres.

Paryż, 22 września (PAT.) Z Nowego Jorku donoszą: Pierwszy kongres litwinów, Łotyszów i estończyków odbył się właśnie w Nowym Jorku. Obecnych było 150 delegatów. Kongres przyjął jednomyślną rezolucję, domagającą się uznania niezawisłości republiki litawskiej, Łotewskiej i estońskiej przez rząd waszyngtoński. Pod koniec kongres dopuścił do ligi fińlakdczyków.

Komunikacja z Paryżem.

Berlin, 22 września (PAT.) Od 19 bm. kursować poczęły 2 pośpieszne pociągi pomiędzy Frankfurtem nad Menem a Paryżem.

Z żałobnej karty.

W niedzielę, o godzinie 6-ej po południu zmarł wskutek udaru sercowego dyrektor teatru

płockiego Ludwik Godzawa-Godlewski. Zmarł pracował dłuższy czas na scenie krakowskiej. Był równocześnie artystą malarzem.

Dokumenty sionistycznego spisku.

„La Libre Parole” z dnia 28 sierpnia b. r. zamieszcza niezmiernie ciekawy artykuł znanego publicysty L. Brunn'a, który stwierdza, iż element żydowski, straciwszy nagle podporę w swym najgorętszym przyjacielu, b. cesarzu Wilhelmie, rzucił się obecnie z entuzjazmem w objęcia prez. Wilsona. Żydzi, powiada autor, tworzyli przy boku Wilhelma II. rodzaj rady najwyższej, wszechmocnej, zwłaszcza na polu ekonomicznym i finansowym. Ballin, dyr. tow. okr. „Hamburg—Ameryka”, Walter Rathenau, dyr. inst. „Allgemeine Elektrizität”, Mendelsohn i Bleichröder, filary finansowe Niemiec i nade wszystko wstrętny kabotyń z „Zukunft”, Harden (Polsce dobrze znany), oto konstelacja Wilhelma II. z czasów jego chwaly.

Gdy wojna wybuchła, żydostwo całego świata zanosilo modły o pomyślność oręża niemieckiego. Przyjaciele cesarza prześcigali się w gorliwej dani służbie. Wszak Harden oświadczył zimno: „Tak, myśmy chcieli tej wojny”. Rathenau zaś w swej semickiej głowie wykoncypował plan, dzięki któremu Niemcy mogły przez czas długi drwić sobie z blokady i obywać się własną produkcją. A Kaplan Kogan w broszurze pt. „Wojna, godzina decydująca dla narodu żydowskiego” (Bonn 1915) pisał te słowa, napodziw szczere: „Żydzi wschodni łączą się ściśle z Niemcami. Niema narodu na wachodzie, któryby miał tak głębokie racje, jak żydzi, do sympatji z Niemcami. Sympatje te mają charakter trwały”. Po wzięciu Warszawy przez Niemców (sierpień 1915) ten sam autor pisał: „Warszawa jest najważniejszym środowiskiem żydostwa w Europie; jest ona metropolią cywilizacji żydowskiej (II), Warszawa nie jest zatem miastem czysto polskiem, a oprócz wielkiego procentu żydów, posiada ona także znaczną liczbę Niemców. Leży w interesie Niemiec podkreślić ten fakt z naciskiem”.

Nie ulega wątpliwości, że z początkiem wojny żydzi chcieli oprzeć swoje panowanie w Polsce na niezwykłej, jak się zdawało, armji b. cesarza. Można sobie zatem wyobrazić ich konsternację i wściekłość, gdy potęga germańska runęła od jednego zamachu, a na jej miejsce powstała z martwych Polska, żywa, zbrojna, drżąca siłą i młodością! Ochłonawszy z przerażenia, postanowili oni ratować za swej ojczyzny niemieckiej, co się jeszcze dało ocalić. A więc w Paryżu, w Londynie i w Waszyngtonie wyteęyli wszystkie swoje siły, by przeszkodzić połączeniu Gdańska i Śląska Górnego z Polską. Uczyniwszy zaś wszystko, co mogli, zwykłym swej rasie instynktem poczuli się oglądac za nowym przyjacielu. I padli w objęcia prez. Wilsona.

W istocie, zadziwia ogromna ilość żydowskich satelitów, krążących wokół gwiazdy tego mocarza. Przyjaciele jego robią tyle hałasu, co u boku śp. Wilhelma. Nie słyszy się już niemal innych nazwisk, jak: rabin Stefan Wix, senator Morgenthau, „wielki sędzia” Brandes, jacyś podejrzani Frankfurterzy, Cohenowie i Bornsteln, którzy się roją przy misjach amerykańskich. Można by to uważać za śmieszna maunę, gdyby ona nie kryła w sobie ogromnego niebezpieczeństwa.

Przedewszystkiem ci synowie Gheitta żywią tajemną sympatję ku Niemcom i popierają ich interesy. Weźmy np. sprawę Górnego Śląska, jako moment polityczny, niesłychanie ważny. Jeżeli G. Śląsk nie przypadało Polsce, to możemy być pewni, że położyli na tom rękę żydzi. Oto wyciąg z listu radcy niem. żyda Grünfelda, pisanego dnia 20 stycznia r. b. do rady administracyjnej tow. „Ravack i Grünfeld” w Chariotenburgu:

„Ministerjam spraw zagranicznych zwróciło nam uwagę, iż trzeba nawiązać stosunki ze starami koalicji i poczynić im wszelkie możliwe obietnice, byle tylko uniknąć plebiscytu (na G. Śląsku). Postawiono nam wymagania w tym celu

Mała delegacja w La Haye, w Kopenhadze i w Berlinie. Równocześnie, wyrażając pozarcia międzynarodowemu ruchowi sjonizyzmu, nawiązałemu bardzo cennie seszaki. Gen. Segre, członek misji włoskiej na konferencję pokojową i p. Morris, minister Stanów Zjednoczonych w Kopenhadze, obaj żydzi i sionisci, obiecali wspomagać nas przeciwko Polsce. Pozostali również Brandosa, w sędzię Nowożyńskiego Stanu, bliźniego przyjaciela prez. Wilsona.

W każdym razie dokument ten ciekawy świadczy najwyraźniej, jakich podstępnych używał sionizm w celu politycznym, aby nie dopuścić do rozwoju Polski. A oto obecnie nasi sionisci bezkarnie rozsiewają po świecie pogłoski o rzekomych „pomocach“ w Polsce, burzą i agitują przeciw nam, postawiając żydowskie otwarcie występują przeciw Polakom, a prasa żargonowa szerzy nienawiść ku Polsce i obraża nas stale błotem kalumacji i oszczerstw. Czy rząd polski zamierza wreszcie ukrocić tę wrogą działalność sfer nacjonalizmu żydowskiego?

2-gi dzień zjazdu dziennikarzy i literatów w Warszawie

rozpoczął się o godzinie 11 i pół. Przewodniczył obradom Gawroński. Omawiano czy ma być utworzony związek dziennikarzy i literatów. Dany wniosek w sprawie stosunku prasy do rządu.

Utworzono komisję organizacyjną, postulatową, oraz komisję w sprawie obsługi prasy przez Polską Agencję Telegr.

Komisji tej powierzono waloski w sprawie utworzenia przy uniwersytetach instytutu prasowego na wzór istniejących za granicą. Dalej zajmowano się utworzeniem wspólnymi siłami własnej papierni, naprz. w Białowieży, oraz sprawą utrudnień pocztowych, telegraficznych i kolejowych. Wszystkie waloski komisje rozpatrzą i wraz z własnymi wnioskami przedłożą na ostatnim plenarnym posiedzeniu, które się odbędzie dziś, tj. we wtorek o g. 4-ej po południu.

Komunikat.

Doszło do urzędowej wiadomości, że przygotowujący przez specjalny komitet — manifestacyjny pogrzeb tych, którzy ponieśli śmierć w tłumie w dniu 17 b. m., miał być wyzyskany przez prowokatorów i znane żywoły wicherzycielskie dla ich celów, a poważny religijny obrzęd miał stać się hecą, skierowaną przeciw ludowi i porządkowi społecznemu.

Ani jedna z grup politycznych i społecznych polskich nie uważała za wskazane, pójść na pasku prowokatorów, a jedynie uważały za celowe pochowanie zmarłych przy zachowaniu wszelkich przepisów religijnych.

Głównym niedopuszczalnym było danie nowej sposobności do wstępnej roboty prowokacyjnej tym, którzy wykorzystując hasło: „Pracy i chleba“, w dniu 17 b. m., do przedstawiciela najpoważniejszej instytucji obywatelskiej, do reprezentanta robotniczej Łodzi wołali: „Śmierć im“ i uzbrojone w pałki ręce robotników ku niemu kierowali, którzy kamienowali i obcasami dobijali rannych stróżów porządku publicznego, którzy uważali za konieczne demolować tramwaje, przeto władze postanowiły zmarłych, zarówno wskutek strażków, jak i innych obrzędów, pochować przy udziale duchowieństwa, lecz bez zgłosu.

Pogrzeby odbyły się.

Komenda Policji Państwowej w Łodzi.

Wyświetlenie nadużyć w Komitecie pomocy dla dzieci.

c) Zasięgnawszy ze źródła informacji, po spieszymy podzielić się z czytelnikami tym, co obecnie można ujawnić bez szkody dla dobra prowadzonego śledztwa, które znajduje się obecnie w rękach inkwizenta 5 rewiru.

Sprawa przedstawia się tak, iż nadużycia

wykryto dzięki czujności personelu składnicy Komitetu, w której, wobec już prowadzonych nadużyć w składnicy oddziału amerykańskiej — rozwinęła niezwykłą kontrolę i brzośnię za każdym transportem produktów. To też pierwszy zauważony w składnicy podobny ciekawość do wskazywania polityki nie legalnie otrzymanego transportu produktów, polityka zaś, będąc brok za krokiem za tym transportem, stała się przestępstwem na pierwszym miejscu w naszym kraju.

Dotychczas ustalono wydatki jednego fikcyjnego oszusta, podjętego przez Debruskiego, na masę którego próbowano wywieźć transport produktów amerykańskich, co się jednak nie udało. Jest jednak przypuszczenie, iż próbowano już wywieźć produkty przez zwiększenie cyfr w czeszach po ich podpisaniu. Ustali to dopiero wynik śledztwa.

Przestępstwo więc ujawniono natychmiast, produkty zatrzymała policja, winnych wzięto pod klucze. Dalsze dochodzenie policji jest już nawet na tropie domniemyanych odbiorców-pasarkarzy.

Odnosne wydziały biura Komitetu i kasa zostały opieczniane do rozprawy sędziwego śledczego, dla sprawdzenia dokumentów, co będzie mogło nastąpić po nadesłaniu potrzebnych danych z Komitetów prowincjonalnych. Niezależnie od dochodzenia policyjno-sędziwego, Łódzka Okręgowa Rada Opiekunów prowadzi dochodzenia na własną rękę przez zaproszonych ad hoc specjalistów buchalterów.

Wczoraj przybył z Warszawy delegat Rady Opiekunów, który objął zarząd wydziałem loteryj klasycznej w celu uporządkowania i dalszego prowadzenia kolektory loteryjnej. Delegatem tym jest p. Kieszowski, który czynności rozpoczyna dzisiaj.

Na miejsce Conrادية został mianowany p. Wasowicz dla zawiadywania sprawami Komitetu z ramienia centrali w Warszawie.

Produkty, wydawane ze składnicy Komitetu, będą obecnie odczołone do subkomitetów prowincjonalnych samechodem własnym Komitetu łódzkiego, co zmniejszy koszty przewozu i jeszcze więcej utrudni dokonanie malwersacji.

KRONIKA.

— Drobnos banknoty.

Ciągły brak drobnej monety zniewolił Łódzki Komitet Giełdowy do zwrócenia się w tej sprawie do Ministerium skarbu z prośbą o zarządzenie pouzebie.

Na memorjum Komitetu nadeszła w tych dniach odpowiedź, iż Polska Krajowa Kasa Póżyczkowa wkrótce wyuści w obieg większą ilość drobnych banknotów.

— Osobiste.

Pan Władysław Getlich, major rezerwy wojsk polskich i członek polskiej delegacji na kongres pokoju, dotychczasowy kierownik Polskiej Agencji finansowo-handlowej w Londynie, ojął 15 sierpnia r. b. ważny dla Łodzi dział odziedziczenia wojennych. Sprawa ta przedstawia się chwilowo dla nas niezbyt korzystnie. Pan Wład. Getlich jest znanym przemysłowcem naszego miasta.

— Związki młodzieży.

Uprasza się wszystkie związki młodzieży, zarówno szkolnej jak i zarobkowej, będące na terenie b. Kongresówki i stojące na granicy narodowym, o łaskawe nadsyłanie swych adresów Zarządowi głównemu Zrzeszenia Młodzieży Polskiej (Warszawa — Wesoła 39, m. 3).

— Za Stow. lekarzy.

Zgromadzenie członków Stow. odbędzie się we środę, dnia 24 września, o godz. 8^{1/2}, wieczorem. Porządek dzienny obejmuje sprawę taksy lekarzy praktykujących.

— Naokoło śmierci.

Dziś w Sali Koncertowej o godz. 8 i pół wiecz wygłosi St. Przybyszewski odczyt p. t. „Naokoło śmierci“.

Odczyt ten niewątpliwie ściągnie tłumy słuchaczy. Odczyt będzie nowym przyczynkiem do twórczości Przybyszewskiego, to też słusznie wywołał w mieście naszym zainteresowanie.

Bilety sprzedaje biuro koncertowe Alfreda Straucha, a od godz. 6 ej wiecz. Kasa Sali Koncertowej.

— Z kinematografu „Odeon“.

W kinie „Odeon“ od dziś demonstrowane będzie wybitny dramat życiowy w 6 aktach D. „Gubernantka“. Obraz ten jest dziełem znakomitej duńskiej wytwórni „Nordisk“.

— Z kinematografu „Luna“.

Dyrektor kin „Luna“ po gruntownym odnowieniu lokalu zrekonstruowała szereg wybitnych obrazów matematycznych wytwórni światowej sławy z Lidia Boroti i „Haragan życia“, dramat wytwórni B-ci Polite z polską gwiazdą, S. Nasiórkową, „Car Iwan Groźny“ — wspaniały dramat historyczny. Od dziś będzie na ekranie niebywały dramat firmy „Cines“ w 6 częściach.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Dziś, we wtorek, dnia 23 bm. Teatr gra doskonałą komedię satyryczną Catilavea i Plautusa „Kłosa“, która na tie dnia dzisiejszego brzmi niemal aktualnie. Ceny miejsc popularne.

Próby z pogodnej komedji K. Jerome'a „The Hobbs“ debiutują kołca. Ktoś naczelnie spoczywa w rękach pp. Ziolkowskiej i Mayena. Premjera w czwartek, dnia 25 bm.

W sobotę, o godz. 4 po południu po cenach niższych dla młodzieży odegrany będzie „Fircyk w lotach“ komedia stylowa Fr. Zabłockiego.

Walka z gruźlicą.

Towarzystwo przeciwgruźlicze organizuje w dniach 4, 5 i 6 października w całym kraju „Dni przeciwgruźlicze“, mając na widoku nie tylko równo propagandę idei walki z gruźlicą, zbieżanie na tę walkę funduszy.

Celem Towarzystwa jest stworzenie w skali centralnej, wzorowej instytucji, skąd walki z gruźlicą promieniowałaby po wszystkich polskich ziemiach.

Im większa będzie ofiarność społeczna, tym skuteczniejsza będzie walka z tą hydrą, pożerającą tysiące ofiar.

Ufamy, iż do biura naszego przy ul. Mazowieckiej M 5 w Warszawie hojne i ofiarne popłyną ofiary.

We wszystkich miastach polskich, gdzie znajdują się chętni do pracy społecznej jednostki winny potworzyć się komitety lokalne, które u siebie zorganizują „Dni przeciwgruźlicze“.

Towarzystwo przeciwgruźlicze często w akcji tej dopomaga, oświadczać gotowość przesłania na rozdanie broszur, tablic, odezw i znaczków.

Tylko w pracy wspólnej i wyjątkowej przyszość kraju spoczywa. Do tej pracy dla zwalczania niszczącej kraj gruźlicy wzywamy cały ogół polski.

Towarzystwo Przeciwgruźlicze

Przedsiębiorstwo dla budowy i zakładania przemysłowych i torów dojazdowych pod firmą

„POLSKIE KOLEJKI“

Sp. z o. odp. dostarczające wszelkiego rodzaju torów i kolejek normalnych i wąskotorowych (asfaltowych, górnictwa, rolniczych i liniowych) zamawiania wszelkich interesowanych, że przyniosła swoje biuro KRAKOWIE z ul. Poselskiej L. 13, na ul. św. Ducha przy L. 2.

Państwowa Komisja Przywozu i Wytwo

podaje do ogólnej wiadomości, że pozwolenia przywozu wystawione przed 1 lipca r. b. na Udział Cynie w Sosnowcu, Modrzejowie i Czarnym automatycznie są prolongowane na dwa miesiące od daty ich expiracji.

Państwowa Komisja Przywozu i Wytwo

podaje do ogólnej wiadomości, że pozwolenia przywozu ze Szwajcarii, wystawione przed dniem 15 września r. b., winny być zaświadczone przez Państwo Polskie w Bernie, w przeciwnym razie nie będą one honorowane przez Udział Cynie.

Popierajmy handel polski

ś. † p.

WŁADYSŁAW ZŁOTOWSKI

starżant 28 p. p.

wrodzony dn. 22 listopada 1891 r. w Białej, pow. brzezińskiego gub. piotrkowskiej, zmarł w szpitalu okręgowym przy ul. Pańskiej № 13, d. 21 b. m. 1918 r. Prosi o przybycie na pogrzeb, który odbędzie się dnia 25 b. m., o godz. 2 po południu

Brat LUDZIAŁ ZŁOTOWSKI.

W niedzielę, dn. 24-go b. m., o godz. 5-oj p. p. zasnęła w Bogu

ś. † p.

Krystyna Piórkowska

ur. SZULC

przeżyła lat 59.

Na wyprowadzenie drogi nam zwłok w środę dn. 24 b. m., o godz. 1 w poł., z domu przy ul. św. Andrzeja № 17, na nowy cmentarz ewangelicki św. Trójcy zapraszają krewnych i przyjaciele straszkani mąż, synowie, synowa i wnuczka Piórkowskiej.

Brak ludzi.

Nema chyba żadnego posiadzenia ministrów, żadnej sesji wydziałowej, żadnej konferencji sędziów, dyrektorów, naczelników, czy jak tam się jeszcze nazywają te szczytowe rangi, żeby ktoś nie wyrzucił ramionami bezładnie i nie wyrzekł głośnie rozpaczliwej determinacji: „Brak ludzi” — jest to jakby stereotypowa formuła samoobrony. Rozgrzeszcie!

Niedawno temu jedna z wiceministrów poinformowała prasę, że jak Diogenes, szuka z latarnią ludzi, a znaleźć ich nie może. Najprostsze listy, lub raporty musi sam z gruntu przerabiać. Wszystko jest nieudolne i wadliwe.

Nol i po całym kraju idzie wielkie wołanie o ludzi. A liczba urzędników wzrasta, jak na drożdżach. Co w innych państwach robi jeden człowiek, u nas rozkłada się na pięciu. Bog wie kto włazi do ministerjów. Nawet kucharzka z komandyi pułkowej przestaje być konceptem fantazji satyrycznej. Cały naród zaczyna się dzielić na dwie kategorie: arystokrację, pracującą w ministerjach i otrzymującą „deputat”, oraz noliota, który jeszcze nie „dopuszczono”, która za funt wymaga po 20 marek.

Pani, z posiadani rządowej, mają czasem takie miny, jakby zamieszkał w nich duch pani Pompadour, lub baronowej Liwen. To nie tylko urzędniczeki, to niemal „damy polityczne”. One wszystkie wiedzą. Losy Polski, losy Europy trzymają w swych rękach. Sam słyzałem, jak jedna z nich zwierzała się swym atyżantom, jak to jej dokument kopjowała na maszynie. A lud smoków i żakietów słuchał tych rewelacji w skupieniu i pokorze. A potem trzy naraz zaczęły opowiadać, każda coś „tajniejszego”. Nawet wiceminister — przyznał — ostrzegł je, że to rzecz bardzo dyskretna.

Pomimo niema paniczek i tyń chłopców ministerjów, niema jednak... ludzi. Za to w każdej dziedzinie znajdziecie artykuł z posażającym wykładem, dla czego ich nie ma. Studnia niewola. Brak rutyny biurokratycznej... Złoty brat dyplomów?... jedna tylko Gailcja... Noli i cała litania argumentów, które dają prawdziwie słomiankę, ale niczego naprawić nie mogą.

Przed kilku dniami jedno z pism rozważało nie ziołliwie, utrzymując, że wydzierca znajomość walki byków w Hiszpanji, aby w Polsce został decernentem w ministerjum spraw zagranicznych. Nie wiem, ile w tym uśmiechu groteskowym jest prawdy, ale przypatrywałem się kilku pojedynczym o posady i stanowiska, które w ośmiu wytykach na dziesięć kończyły się zwycięstwem niernoty. Znałem ludzi, znałem ich kwalifikacje, znałem ich młogi, charaktery i dokumenty zawodowe i prawie zawsze to samo: Najlejsza waga była w górę, tam, gdzie rządzą narodem i budują Polskę — najcięższa wlokła się w dół.

Przykłady tego tryumfu móżdżków nad móżgami były niekiedy tak drastyczne, że stawałem się podejrzliwy względem tych, którzy sprawę przegrali, że zaczynałem domyślać się jakichś nieznanych mi plam na ich sumieniu, i pytałem, badałem, szukałem odpowiedzi tam, gdzie wszystko wiecie.

Ale nie powiedziałem mi nic. Żadnego oskarżenia, żadnego zarzutu. Oll „móźdzek” się więcej podobali. A gdy moje „dlaczego?” stawało się natarczywsze, srogładano na mnie tak, jakby chciało powiedzieć:

„To jest tajemnica stanu”.

Czy nie sekret polszynielu? Czy nie zginitna pretakcji? Czy nie dobieranie ludzi według Liberji politycznej?

Stara to austriacka metoda, że każdy rząd tylko „swoin ludziami” toruje drogę do posady. Nie było chyba, prócz Turcji, ani jednego kraju w Europie, któryby tak, jak Austria, przeżarty był nepotyzmem i serwidzmem urzędniczym. A ekle to brato, niestety, już osiedlać u nas zaczyna. Co umiesz? — to mniejsza. Przedewszystkiem odpowiedź na pytania: Kto cię popiera? Jaka religja polityczną wyznawasz? podczas wojny? Czy wierzysz więcej w Baweder, czy w Bristol?

Wiem, że rząd sam zorientował się już w bazarze owej tandety urzędniczej, którą gabinet Moraczewskiego zaśmiecił państwo polskie — wiem, że przedsięwzięto pewne dezynfekcje i oczyszczono biura przynajmniej z najlichszych indywiduów — wiem, że stosuje się obecnie nieco ostrzejsze kryteria przy doborze ludzi — ale obawiam się, że dalsze jasko: „Dla najlepszych i najatocniej protegowanyh”.

Wytworzyły się w niektórych kancelaryjach takie stosunki, że panuje tam istna obawa przed „złotym człowiekiem”. Nienawidzą go głupi koledzy, boją się go głupi pryncypałowie. I szkana idzie za szkaną. Pokazywane mi raporty jednego z najwyższych urzędników, napisane logicznie, kulturalnie, po europejsku — a na dole przepisanie bardzo ograniczonego „szka”: „Przebrodł To nie jest styl kancelaryjny! Nie popisywać się erudycją!”

A ten szka bardzo źle mówi i jeszcze gorzej pisze po polsku.

Pokazywane mi ludzi, posiadających wprost wyjątkowe kwalifikacje do objęcia naszych placówek zagranicznych, ale na posady te posłano dyktantów, a inni obawiano jakieś podrzędne kszeska, przy których pierwszy lepszy pisarz gminny pracować może z pożytkiem dla państwa. I tam się marzną.

Powie kto może, że to samo zdarza się w każdej biurokracji. Nie przeczę. Ale nigdzie nie jest tak złem i niebezpiecznym, jak u nas, bo właśnie, gdzie „ludzi brak”, każda siła zamarowana leży się potrojnie.

A na końcu jeszcze jedna uwaga: Podobno placówk urzędnicze są tak niskie w stosunku do

zarobków w innych zawodach i panującej drażliwości że człowiek prawdziwie zdolny i „złoty” w rzeczywistości poszukiwany, musi ponieść wielką ofiarę, przyjmując posadę rządową. Tam, gdzie ludzi dzielnych jest dużo, ten wzgląd nie odgrywa roli wybitniejszej, bo rząd zawsze znajdzie kandydatów odpowiednich. Ale u nas, gdzie ze świecą szukać trzeba „złotowika”, możeby dobrze było nie wymagać od niego zbyt wielkiej ofiary, gdy go się znajdzie narazicie. Znam kilka wypadków, w których odpowiedziano rządowi: „Nie mogę przyjąć ofiarowanego stanowiska... Straciłbyś za dase... Nie jestem bogaty.” Noli i musiano poszukać „bogatego człowieka”.

Wszystko się zmienia. Czy nie byłoby właściwym zmienić także poglądów na „predestynowanych głolomorów”, mających pewną tytuły, a nie mających za co dzieciom kupić bućków?

Może p. Biłski raczyłby zastanowić się nad tem pytaniam, tylko, na miłość Boską, nie... po austriacku.

„Kurier Warszawski”.

W. R.

Z PABJANIC.

8 klasowa Wyższa Szkoła Realna w Pabjanicach została upaństwowiona i przemianowana na Gimnazjum Państwowe im. Jędrzeja Śniadeckiego z programem matematyczno-przyrodniczym.

Kierownikiem gimnazjum został mianowany długoletni pracownik tej szkoły profesor Stefan Piórkowski. Lekcje w gimnazjum rozpoczną się w środę, 24 września, o godz. 9 rano.

Wady wysłany misją śledczą?

W mieście Eastman, Stany Zjednoczone Ameryki murzyn Eli Cooper został rozstrzelany w kościele w Ocmuige, Ga. — Tlum, który dokonał tego mordu, podpalił następnie kościół. To samo także się stało z innym kościołem murzyńskim w okolicy, kiedy rozszła się pogłoska, że murzyni mają zamiar wymordować białą ludność. Cooper miał być przywódcą miejscowych murzynów.

Polska powinna co prędzej wysłać misję śledczą a la Morgenthau do Stanów Zjednoczonych, aby zbadała gwałty amerykańskie dokonywane nad małością narodową.

Podboj atmosfery.

W Berlinie powstała myśl założenia wielkiego międzynarodowego przedsiębiorstwa żeglugi napowietrznej między Niemcami a państwami neutralnymi, jak nie maiej państwami, które dotychczas były nieprzyjaznymi, nie wyłączając Ameryki. Obliczono, że podróż z Niemiec do Ameryki nie potrwa więcej jak 48 godzin. Misją Ameryką a Niemcami mają kursować statki sterowce o pojemności 50,000 kilogramów nadzwyczajnej mocnej konstrukcji.

Zamknięcia giełdy Warez dnia 22-go września	Transakcje	UWAGI
Ruble carskie 4 100	—	—
" " 500	102.00	mocniej
" " danijskie 4 1000	—	—
Korony	51.40	stała
Franki	455	haussa
Funtki szterlingi	164.00	zwyckowo
Polary	37.00	zwyckowo
Listy zastawne ziemskie 4%	—	—
" " 4 1/2%	103.50	zniżkowo
6% obligacje Warszawy 1917	96.75	zniżkowo
6% " " 1915	803	—
Listy zastawne Łodzi 5%	—	—
" " Piotrkowa	—	—

Zurych, 22 września (PAT). Kurs korony wynosił 21 ban. 8 cent., 22 również 8 ct.

Potrzebna Nauczycielka

z praktyką do prowadzenia klasy wstępnej. Długa № 90
godz. 10 — 2 2180 c2

Dr. med. Z. Zolędziowski
asystent uniwersytetu w Krakowie
przyjmuje w chorobach oczu
od 3—4 1793 2
Pańska 41.

Jest do sprzedania większy ilości
PUSZEK
po mleku skondensowanym i słoninie oraz skrzydła.
Oferty w biurze Komitetu Pomocy dla dzieci m. Łodzi, ul. Piotrkowska 96, I p. od godz. 10 do 2 po poł. dnia

ODEON

Dziś premjera!

ODEON

Po raz pierwszy w Łodzi najnowsze zdjęcie wszechświatowej fabryki „NABIS” w Kopenhadze p. t.

GUWERNANTKA

Wybitny dramat życiowy w 6 aktach, ze słynną dąńską gwiazdą kinematograficzną

Karen Sandberg w roli głównej.

Przepych wystawy!

Przepiękne krajobrazy!

Niezrównana gra artystów!

W premjerę Passe-Partout nieważne.

2181 1

Początek przedstawień o 4.30.

Po raz pierwszy w Łodzi!

Grand Kino

Piotrkowska 72.

Po raz pierwszy w Łodzi!

MAMAN POUPÉE

Wytworny dramat w 6 częściach, o niewidzianej dotąd wspaniałej inscenizacji, ze słynną polską artystką

Stanisławą **GALLONE**

w roli tytułowej.
2179 1

JACK

JACK

CORSO
2. ZIELONA 2.

! PIERWSZY RAZ W EUROPIE !

JACK

SŁAWA AMERYKI

Kino sztuka w 5 cz.

W 1 cz. oryginalne zdjęcia wyścigów samochod. w New-Jorku o szamp. St. Zjedn. Amer.

== NAD PROGRAM: ==

Przyjęcie wojsk polskich i państwa Paderewskich w Paryżu.

2177 1

JACK

JACK

Inteligentna panna,

posiadająca nieco gotówki, pragnie zawrzeć znajomość z kimś do lat 35 w celu matrymonialnym. Listy pod lit. „M. F.” do redakcji „Rozwoju”.

SALA KONCERTOWA.

DZIŚ, WTOREK, 23 WRZEŚNIA, O G. 8.30 W.

Stanisław Przybyszewski

wygłosi odczyt n. t.

Naokoło śmierci

Treść odczytu: Rezultat ścisłej nauki wobec zagadnień życia i śmierci. Sojusz ścisłej nauki z okultyzmem. Zasady nauki okultystycznej. Zagadnienia dalszego istnienia duszy. Na przełomie między życiem a śmiercią. Dusza po śmierci. Fakty i przypuszczenia. Życie pośmiertne jako wyższy stopień istnienia człowieka. Śmierć—nowonarodzenie.

Bilety w cenie od 2 mk. do 10.— sprzedaje Biuro Koncertowe Alfreda Straucha, Dzielna 12. 2178 1

Pierwzorządny Krawiec **Wojciech**
SZ. WEKSLER, Piotrkowska
ma na składzie wielki wybór towarów dla wojska oraz
tomek boksów na futrze. Ceny przystępne.

Z dniem dzisiejszym otwarcie sezonu 1919/20 r. w powiększonym i odświeżonym lokalu.

Zakontraktowano dotychczas największe arcydzieła sztuki kinematograficznej, z których w najbliższych dniach ukażą się na ekranie następujące, przez dłuższy czas w Warszawie demonstrowane dzieła:

- 1) „Carnevaleska”
dramat wytwórni „Cines” z Lidją Borelli,
- 2) „Venus victrix” (Huragan życia)
dramat wytwórni „Pathé”, z warszawianką S. NAPIERKOWSKA,
- 3) „Car Iwan Groźny”
dramat, według Dymitra Mereżkowskiego, wytwórni „Cines”,
- 4) „Dzieje grzechu”
Żeromskiego, z warszawianką STANISŁAWĄ GALLONE, wytwórni „Cines”.

Dziś premiera pierwszego obrazu!

Wielkie arcydzieło filmowe, wykonane przez słynną wytwórnię włoską „Cines”

CARNEVALESKA

Niebywały dramat w 6-ciu częściach, osnuty na tle intryg dworskich, z wszechświatową sławą, premjowaną pięknnością

Lidją Borelli

w roli głównej.

Znakomita gra o wysoce nam napięciu tragicznem. Krzepczące efekty techniczne! Malowniczość dekoracyjną!

Początek przedstawień: pierwszego o godz. 5-ej po poł., w niedzielę i święta o godz. 3-ej po poł., ostatniego o godz. 9 1/2, wiecz. 2169 1

Passé-partout i bilety ulgowe, oprócz urzędowych, ważne tylko do godz. 7-ej wiecz. punkt.

Orkiestra symfoniczna, składająca się z 10-ciu osób, pod kierownictwem koncertmistrza M. Chwata.

OGŁOSZENIE.

W Urzędzie Śledczym do sprawy № 3619/19 B. IV znajdują się następujące rzeczy:

Biusterek szafiowy, 3 koszule damskie, 3 koszule dziecięce, szkiełko lornet, 2 bluzki białe, 2 pary kałesonów, jedna z nich znaczone Herami W. P., 2 kaptany szafy (1 kaptan znaczone A. B.), 3 spodnie, 1 ręcznik (połowy), 2 torebki płócienne, 6 par pończoch dziecięcych, 2 pary pończoch damskich, 1 para rękawiczek i 1 przedmiot — pochodzące prawdopodobnie z kradzieży, właścicieli których dotychczas odnaleźć nie było można.

Osoby, którym takie rzeczy w końcu marca r. b. skradzione, mogą zgłosić się do Urzędu Śledczego w Łodzi po ewil. odbiór takich.

2172 1

Urząd Śledczy.

Wyjątkowo dobra okazja!

ZARAZ z powodu choroby do sprzedania sklep produktów wiejskich z wyrobioną klientelą, mieszkanie z elektrycznym oświetleniem i wygodami. — Wiadomość Piotrkowska 91, m. 11. 2148 1

Zawodowa Szkoła Robót Ręcznych dla Kobiet

Apolonii KOPYDŁOWSKIEJ

Łódź, Piotrkowska 154.

Lekcje rozpoczynają się dnia 22 września. Prowadzone są działy: wszelkie roboty ręczne, koszykarstwo, introligatorstwo kwiaty, słoje, rysunki, wycinanki, szewstwo, kamusznictwo, zabawkarstwo, tkactwo, krawiectwo, krój i szycie. Każdego dnia można się uczyć osobno jako specjalności. Szkoła wydaje świadectwa. Informacje i zapisy w kancelarii szkoły od 3—6. 2113 1

Dla szkół

Dzienniki klasowe i uczniowskie i różne inne utensylja szkolne poleca hurtowy skład papieru A. I. Ostrowski, Łódź, Piotrkowska Nr. 55. 2165 15

SIENNIKI

z tkaniny papierowej za mk. 18.00

Wysyłam również na prowincję

POCZTA, po otrzymaniu pieniędzy.

UWAGA: 2 szt. Mrk. 23.—

Gdyby się nie podobaty zwracam pieniądze. 2154 2

Adres pocztowy M. Dobrzyński, Łódź, Cegielińska 19.

Prośne ogłoszenia:

Kupno i Sprzedaż:

A. A. A. A. Obrączki ślubne, gary, zegarki najtaniej kupić można: pierwszy polski sklep zegarmistrzowski-jubilerski, Brzezińska 10, Jan Placek. UWAGA: przy sklepie zakład reparacyjny zegarmistrza-specjalisty Stefana Kuchiego z Warszawy. 7010—7

A. A. A. A. Sukno-triko, odziewki w resztkach na uczniowskie i sportowe ubrania, kurtki i kożuski czysto-wielniane, 10-cwierciowej szerokości. (Nie zagraniczny lecz łódzki przedwojenny wyrób). Bardzo tanio, bo w mieszkaniu prywatnym. Kilińskiego 40 (Widzewska) m. 10, front II piętro. 7041—7

A. A. A. Najtanież sezonowa wyprzedaż resztek na męskie, damskie i dziecięce ubiory i pała. Bostony, szewioty, trzchtrepy, korty, wełny na pała, sukno, wełna i bawełna na bluzki, suknie i kostjumy, jedwabie, etaminy, batusy białe i kolorowe, cągi i barchany, na fartuszki czarny lasting i atlas, na podściel i wyppy, na bieliznę, chustki. Prawie o 50% taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnym. Uwaga! dla kupców następstwa. Kilińskiego, № 40 (Widzewska) fr., II p., m. 10. 7063—nwpc.9

AAA Meble solidnej roboty można najtaniej i najlepiej kupić tylko u Kalińskiego i Ciesielskiego, skład mebli nowych i używanych. Aleja Kosciuszki 59 (Spacerowa) przy Andrzeja. Całkowite urządzenia oraz pojedyncze meble. 6903—6

A. A. A. Pozziki najtaniej sprzedaje H. Srebrnik w Łodzi Piotrkowska 34, 2 piętro, front. Lokiel twar. wałn.

na Bekieze i burki	od 35 mk.
na Ubrania uczniowskie	„ 30 mk.
na Męskie i suknie	„ 55 mk.
na Dziecinne	„ 15 mk.
na Spodnie i podszew	„ 0 mk.
na Kamizelki sztywne	„ 25 mk.
na Pała	„ 28 mk.
na Suknie i kostjumy	„ 15 mk.
na Bluzki i spodniczki	„ 8 mk.
Szewioty	„ 18 mk.
Alpaga i cągi dąbel	„ 20 mk.
Chustki	„ 18 mk.
Piotrkowska 34 front, 2 p., II Srebrnik	7063—nw13

AAA Meble różne wyprzedaż tanio. Łódka, materace, szafy, bielizniarkę, leżankę, trano, otomana, stół, krzesła, biurczko, obraz. Piotrkowska 201 m. 4, II piętro, front. 7041—7

AAA Meble, łódka, materace, szafy, bielizniarkę, uoywalną, leżankę, kredens, stół, krzesła, otomana, lustro, biurko, fotel, stół biurowy, prasę, gramofon, maszynę do szycia zaraz tanio sprzedam. Piotrkowska 201 m. 4, II piętro, front. 7041—7

Poszukuje się

Parowej maszyny

50 — 75 koni z odpowiednią dynamo prądu stałego 110 Volt (pożądana regulacja do 150 Volt), lub każda z powyższych maszyn oddzielnie.

Ołerty dla Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Zyrardowskich w Zyrardowie. 2167 1

Stare gazety

do obwijania

HURTOWO I DETALICZNIE SPRZEDAJE

administracja „Rozwoju”. 0

Komisja Likwidacyjna BAŁUCKIEJ KASY POSAGOWEJ

wzywa członków i członkinie tej kasy na walne zgromadzenie, które w po-
wrotnym terminie odbędzie się tu w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza (dawnej
Mikołajewskiej) № 54 w sali Straży Ogniowej, dnia 27 września r. b. w so-
botę o godzinie 3-ej popołudniu z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie o stanie likwidacji,
2. Wybór jednego członka Komisji Likwidacyjnej na miejsce zmarle-
go Wilhelma Krämera,
3. uchwalenie trybu postępowania w celu zakończenia likwidacji ewen-
tualnie upoważnienie Komisji Likwidacyjnej do odebrania od by-
łych członków Zarządu pokwitowania i wykreślenia z hipoteki
należności, zasądzonych Bałuckiej Kasie.

Uchwały owżięte przez Walne Zgromadzenie w tym terminie, jako po-
wrotne, będą prawomocne bez względu na ilość obecnych członków.

Za Komisję Likwidacyjną
podp. BENJAMIN BERG.

2173 1

Ogłoszenie.

Na mocy art. 19 Dekretu Naczelnika Państwa z dnia 7 lutego 1919 r. „O obo-
wiązku szkolnym“ Komisja Powszechnego Nauczania m. Łodzi wzywa wszystkie istnie-
jące w Łodzi wszelkiego typu szkoły prywatne i społeczne, w których pobierają naukę
dzieci w wieku szkolnym (urodzone w latach 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911 i 1912),
aby do dnia 1 października b. r. złożyły w biurze Komisji (Średnia 14) imienne wykazy
dzieci w tym wieku, zapisanych do szkół na rok szkolny 1919/20.

Blankiety do wykazów są do nabycia w drukarni E. Kulisza, Średnia 24.

Wyjaśnienia co do sposobu wypełnienia wykazów podane są na ostatniej okład-
kowej stronie blankietów.

Zaleca się dokładne wypełnienie podanych w blankietach rubryk oraz przestrze-
ganie wskazanego wyżej terminu.

Komisja Powszechnego Nauczania
m. Łodzi
St. Kopciński.

Inspektor Szkolny
Okręgu m. Łodzi
Grabiński.

2170 1

A Otomanę, łóżka, tremo stół,
A krzesła, szafę, zegar sprze-
dam. Ul. Sienkiewicza 59-4, ofi-
cyna. 7051-1

A Łóżka, szafy, stoły, krze-
sła, biurka, sprzedaje najta-
niej, Piotrkowska 101, Korczak.
6981-2

B ryczka lekka jesionowa do
sprzedania, Radwańska 12, u
Stolarskiego. 7107-cn5

D om drewniany w dobrym sta-
nie sprzedam. Wiadomość:
róg Polnej i Srebrnej 24, Ra-
dogościsz. 7116-1

D o sprzedania osłona 4-ro-
letnia silna do zaprzęgu, nie
oparta. Wiadomość w majatku
Kloniszew za Łutomierskiem,
lub u portjera, Zachodnia 57.
7104-1

F utra wszelkie, karakuly, pia-
nina, dywany kupuje. Ceny
najwyższe. Piotrkowska 67, Ho-
tel „Victoria“ pokój 4. 7048-1

F ocioł miedziany na 6 wia-
der z pokrywą i rower sprzedam.
Oglądać od 5 po południu, Piotrk-
owska 109 m. 16. 7075-1

F upuje przewodniki miedziane
№ 16, 25, 35, 50, 70 i 90 mm.
izolowane lub gołe. Przejazd
№ 14, biuro techniczne „W.
Kruk“. 7101-5

F upię większy plac lub kilka
morgów gruntu blisko Łodzi.
Cena do 20,000. Oferty szcze-
gółowe: Kutno, Syndykat, Ga-
storkiewicz. 7125-5

L adny murowany domek z pla-
cem 240 lok. tanio do sprze-
dania. Wieś Chachuly № 45, za
Yokiem, a Karola Wölla.
7119-5

M aszyn do pisania kupię pol-
skie lub rosyjskie, również
podlegające reparacji. Oferty:
Hilsberg, Krótka 5 m. 12.
7138-2

O kazyjnie do sprzedania pra-
wie nowy stylowy salon, por-
tjery i dywan. Ul. Nawrot № 15
m. 8. 6989-1

S klep kolonialno - spożywczy
sprzedam. Wólczańska 102.
7140-4

S klep spożywczy sprzedam za-
raz z powodu wyjazdu. Ra-
dwańska 17. 7135-4

S klep spożywczy sprzedam z
oświetleniem elektrycznym.
Ul. św. Jerzego (Ekaterynburaka)
19. 7127-3

S klep spożywczy sprzedam z
powodu choroby. Zakątna 68.
7088-wc2

S a do sprzedania dębowa rze-
sej, szafa, łóżka, stół, 6 krze-
seł, lustro, otomana, zegar i ma-
szyna. Ul. Szara № 15 m. 17
(przy Rzgowskiej). 6928-nw2

S klep spożywczo-kolonialny z
powodu zmiany interesu sprze-
dam. Główna № 41, wiadomość
na miejscu. 6967-1

Sprzedam sklep spożywczy za-
raz. Młynarska 26, Baluty.
7125-5

Sprzedam kredens z lustrami,
stół, krzesła dębowa, biurko,
maszynę gabinetową Singera i
słupki do kwiatów. Kilińskiego
107 m. 27. 7100-1

Telefon 409. Pianina, fortepiano,
sprzedam, łącznie, strojenie
instrumentów, Chodkowski, Sien-
kiewicza 25. 7044-nw5

W yjeżdżając sprzedam zaraz
parę łóżek dębowych, kre-
dens, stół i 6 krzesel, zegar i
łóżko pojedyncze oraz kuchne-
ne sprzęty. Piotrkowska 154-9,
oficyna II piętro. 7088-wc2

Różne:

A kuszerka M. Nowakowski
Amieszka obecnie Dzielna
m. 18. 6928-3

D o zakładu pogrzebowego
trzeźwy zaraz sumienny
trzeźwy kuczer. Przejazd 22.
7109-3

I nstytucja państwowa poszukuje
w centrum miasta do wynają-
cia trzech pokoi z oświetleniem
elektrycznym lub gazowym.
Zgłoszenia przyjmuje admini-
stracja pisma pod „Numerem
730-739“. 7688-2

M ieszkanie o 3 pokojach z ku-
chnią, werandą i wanną jest
do wynajęcia od 1 października
ka u G. Obermana w Rudzie przy
parku Hasekiewera, 5 minut od
przystanku tramw. Nowe Rokli-
cie. 7126-1

M łoda, inteligentna polka, pra-
wnie pobiera lekcje języka
francuskiego wzamian za polski,
albo za umiarkowanym wynag-
rodzeniem. Łaskawe oferty w
administracji pod „Poika“. 7093-2

N auczycielka rutynowana w
średnim wieku, ze znajomo-
ścią języków poszukuje miejsca
do prowadzenia dzieci na wsi
lub małym miasteczku. Oferty
dla J. Piaseckiej, Łódź, Skwe-
rowa № 1 m. 1. 7126-3

N owootworzona chrześcijańska
pracownia kapeluszy dam-
skich, Sienkiewicza № 69, front.
Przyjmuje się wszelkie prze-
róbki. Ceny bardzo przystępne.
7067-11

O d września rozpoczynam cal-
kowity kurs francuskiego,
grupami, oddzielnie. Konwersa-
cja Polski zaniedbanym. Pomoc
uczniom w polskim, francuskim.
Muzyka. Zapisy codziennie 6-9.
Kilińskiego 77. 6505-1

P oszukuję małego umeblowa-
nego pokoju z osobnym wej-
ściem. Łaskawe oferty pod „As“
w administracji Rozwoju.
7049-1

P otrzebne 2 pożyczszarki na
maszynę ręczną (sztrykma-
szyny). Wiadomość: Kilińskiego.
147 m. 57. 7064-2

P otrzebna podręczna i acze-
pnice do krawieczyny. Mo-
nuszki 7 m. 11, prawa oficyna,
2 piętro. 7141-1

P ołak, lat 17, posiadający kilka
miesięczną praktykę biurową,
będący obecnie w czwartej kla-
sie szkoły handlowej wieczoro-
rowej, prosi o jakkolwiek po-
sady lub praktykę. Łaskawe o-
ferty w Rozwoju pod „Młody“.
7117-2

P otrzebna służąca do wszyst-
kiego, może być kobieta w
średnim wieku umiejąca goto-
wać. Wiadomość: Nowo-Tar-
gona № 9 m. 15. 7118-5

P okoju umeblowanego poszu-
kuje urzędnik państwowy.
Oferty w administracji Rozwoju
pod „M. B.“ 7131-1

P oszukuje 6000 mk. na 1-2 h-
poteki w Rudzie. Wiadomość
u p. Kenig, kawiarnia w Rudzie.
7134-5

P otrzebna prasowaczka. Wia-
domość: Kilińskiego 119.
7127-3

P okój bez mebli z elektr. i
obsługą zaraz do wynajęcia.
Andrzeja 43, parter, Adam.
7096-2

P anienka potrzebna z VI kl. na
provincję do apteki. Rzgow-
ska 59, apteka. 7091-1

P uczeń VI-ej klasy poszukuje
korepetycji. Wiadomość: ul.
Rzgowska 37 m. 14. 7133-2

P umeblowany pokój do wynają-
cia od zaraz. Wiadomość: ul.
Wólczańska 43, w sklepie.
7105-c2

W Wodzinie gm. Zeromin, An-
drzejowi Nowakowi skra-
dziono konia (kasztan 1 1/2 lat).
Kto go odnalazł lub wskazał
gdzie się znajduje otrzyma so-
witą nagrodę. 7115-1

Z araz do wynajęcia 2 pokoje z
kuchnią i wszelkimi wygo-
dami wraz z założonym świa-
tłem i zegarem. Dogodna komu-
nikacja tramwajowa. Stare-Za-
rzewska 49, Wiadomość: Prze-
jazd 30, u rządcy domu. 7090-1

20000 mk. poszukuję na 1
numer hipoteki na dom
w średniem. Oferty w Roz-
woju pod „S. G.“ 7145-5

50 marek miesięcznie. Doświad-
czony korepetytor przygo-
towany w zakresie 4 klas śred-
nich zakładów naukowych w
grupach i pojedynczo. Ul. Ki-
lińskiego № 51-7. 7052-4

2 pokoje z kuchnią przy azosie
Pabjanickiej, do wynajęcia.
Wiadomość: Sokola 17, u gospo-
darza. Tamże zgłosić się może
chłopiec do pasenia krów na
wiesi. 7095-1

Zagubione dokumenty.

A ntoniemu Dobrodziejowi skra-
dziono paszport niemiecki,
dowód osobisty z kolei Fabry-
czno-Łódzkiej, kwit na węgiel
za wrześień oraz 182 marki.
Upracza się o zwrot dowodów
na stację Łódź Fabryczna.
7068-1

D aśko Marcin zgubił legityma-
cję węglową № 7834J.
7128-1

B rano Nowakowski zgubił
szport niemiecki wydany
Łodzi. 7021

E ma Lejman zagubił
port niemiecki wydany
Łodzi. 7122

E dward Szmidt zagubił
węglową za № 5098, Tar-
wa 51. 7123

F ortuna Łukasz zgubił
mację węglową, ul. Wólc-
zańska 7124

J zrael Bajłłowicz zgubił
port tymczasowy wydany
Łodzi. 7088

J an Eisner, Długa 3, zagubił
kartę węglową. 7119

J ózef Skrzypkowski zagubił
paszport niemiecki wydany
Łodzi i rosyjski w Opatow-
ie. 7130

J osiński Piotr zgubił pasz-
port niemiecki wydany w
Łodzi i rosyjski wydany w Opa-
towiu. 7094

J achar Wiśniewski zagubił
szport niemiecki wydany
Brzezina. 7125

M arjanna Lewandowska
biła kartę węglową
№ 54608. 7126

M arcin Matuszkiewicz zagubił
kartę węglową wydany
№ 3913. 7127

M ichał Antkowiak zagubił
węglową wydaną za № 30
7111

M ehl Abram zgubił legityma-
cję węglową № 1888. 7108

O wczarek Piotr zgubił legi-
mację węglową, ul. Głowa-
na 17. 7109

P ołt Kospiński zagubił pasz-
port rosyjski wydany w Opat-
owie. 7129

P óżański Piotr zgubił pasz-
port rosyjski wydany w Opa-
towiu. 7095

P óżański Piotr zgubił legi-
mację węglową, Grodzka
oraz książkę związkową wy-
daną z Związku włókiennego.
7092

S kradziono legitymację wy-
daną na imię Łukasza Polow-
skiego. 7128

S yskie Marja zagubił
węglową wyd. za № 7088.
7093

S tanisław Kowalczyk zagubił
paszport rosyjski wydany
gm. Piekary. 7092

S obczak Cienoweta zagubił
szport niemiecki wydany
Łodzi. 7021

S kradziono książeczkę wy-
daną za № 5826, wydaną w
Tow. Wz. Kredytu Przemys-
łowców Łódzkich na rzecz Por-
czykowo-szczednościowego
Aleksandrowie. 7094

W ojciech Grzybowski zagubił
paszport niemiecki wydany
w Łodzi. 7112

W yjewiora Michalina zgubił
legitymację chlebową na
osoby. 7116

Z ajac Stefan i Jetkowi
Luzina zgubili paszporty
niemieckie wydane w Łodzi.
7103

Z ajac Stefan zgubił otrzy-
mioną wojskową wydaną w
Sienkiewicza 4, oraz bilet
kolejowego węzła warszaw-
skiego. 7112

Z ofia Szwabińska zagubiła
kartę węglową wyd. za № 2007.
7097

Z imela karta węglowa
№ 81901, na imię Katar-
zyny Jasmiekiej. 7129

Z ygmunt Kubiak zagubił
port tymczasowy wydany
Łodzi. 7115

Z aginął paszport niemiecki
wydany na imię Irenej Cz-
kowskiej. 7090

**Kupujcie
RUBEL
srebrne.**
Wiadomość w administracji
„Rozwoju“.